

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' ויקרא ר"ה ניסן תשפ"ו

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 781

פנינים יקרים

ויקרא אל משה וכו' (א.א.) לפי שנאמר בסוף סדר שמות, וכבוד ה' מלא את המשכן ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן, יש מפרשים כי משה ברוב ענותנותו נתלבש בענוה והתירא לבא אל אהל מועד, משה נשא ק"ו ומה הר סיני שכל מעלתו וקדושתו בא לו לשעה ובכ"ז אסור היה לעלות להר הזה בלי רשות הקב"ה ק"ו המשכן שקדושתו ומעלתו הם לעולם שהשכינה תשרה בו תמיד בודאי לא אוכל להיכנס אא"כ אקרא ע"י השכינה.

ויקרא אל משה (א.א.) פרש"י לכל דברות ולכל אמירות ולכל צווים קדמה קריאה (כלומר כל מקום שכתוב בתורה וידבר או ויאמר או צו קודם שאמר הקב"ה הצווי קדם לקרא תמיד קריאה של חיבה משה משה), מקורו בתורת כהנים ושם מבואר שבעצם יש ג' מקומות שקדמה קריאה לדבור בסנה, בהר סיני, ובמשכן. (הגר"א - באר יצחק)

ויקרא אל משה (א.א.) פרש"י לכל דברות ולכל אמירות ולכל צווים קדמה קריאה משה משה והוא היה אומר הנני, נלמד ממש"כ בסנה ויקרא אליו אלקים בתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני, מלמד שכל הקריאות היה משה משה, ומשה אמר הנני, דהרי ויאמר קמא מיותר.

ויקרא אל משה בלשון חיבה משה משה לשון שמלאכי השרת משתמשין בו שנאמר וקרא זה אל זה, אבל בנביאי אומות העולם נגלה עליהם בלשון ארעי ובלשון טומאה שנאמר ויקר אלקים אל בלעם, ביאורו למדו מכאן דרך ארץ שלא יאמר לחבירו אלא א"כ קוראו, הקריאה בלשון חיבה שהוא לשון שמלאכי השרת משתמשין בו, משא"כ לנביאי אומות העולם נאמר בלשון ויקר שמשמעותו מקרה וקרי דהיינו ארעי וטומאה כדבר האדון אל עבדו.

ויקרא וגו' (א.א.) האלף של ויקרא נכתבה באות קטנה, והמעם כי משה לא רצה לכתוב אלא ויקר כדרך שנאמר בבלעם כאילו לא נראה אליו ה' אלא במקרה, ואמר לו הקב"ה לכתוב גם באלף כתבה משה באלף זעירא.

ויקרא אלף זעירא (א.א.) יש כאן רמז לקטנים שמתחילים לקטנים בקרבנות, והמעם כי התינוקות מהורין יבאו ויתעסקו במהרה.

ויקרא אל משה (א.א.) הספר הזה הוא תורת כהנים והלויים, תוכנו הקרבנות ומשמרת המשכן מטומאה, ההסבר לכך באשר ספר אחד (שמות) עוסק בענין הגלות והגאולה והשלימו בענין אהל מועד וכבוד השם אשר מלא את המשכן, צוהו בקרבנות ובשמירת המשכן שיהיו הקרבנות כפרה שלא יגרמו העוונות לסלוק השכינה רח"ל, כמו"כ נצטוונו על מקדש וקדשיו שלא יהרסו לעלות אל ה', כמש"כ אל יבוא בכל עת אל הקודש וכו' כי בענן אראה על הכפורת.

ויקרא אל משה (א.א.) רוב ספר ויקרא עוסק בתורת הקרבן ובמקום שיתקרב בו, תחילה ההתעסקות בתורת הנדבה ואח"כ צוה בקרבנות שעל החטא ונגרר אחריה מאכלות אסורות בעבור שהם מטמאים ומחייבים קרבן, וכן הוצרך להזכיר תורת המצורע ומשפטי היוולדת לחייב אותם בקרבן ועוד כי השוגג יחויב בחטאת.

ויקרא (א.א.) הקדמונים נחלקו במעם הקרבנות, הרמב"ם אמר כי הוא להרחיק לב האדם מע"ז, והרמב"ן וסיעתו אמרו כי הוא לקרב כל הכוחות העולמות והוא ענין עלקטרי רוחני אשר בפעולת הכהן יעשה גבוהות בלבבות עמו ישראל.

(משך חכמה)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

קבלתי בזמנו מכתבך ובו שטחת שאלתך אודות הזיווג לבנך היקר הי"ו, והטרדות המרובות ונסיעתי לחו"ל גרמו שלא עניתי לך בזמנו, ואינני יודע על התפתחות ענין השידוך של בנך הנ"ל.

ובאופן כללי, אם מה' יצא הדבר, שרצונו ומחשבתו היא לבניין בית בישראל ע"י זוג זה, שרחוקים היו ונתקרבו, כדי שבת ישראל זו שנולדה וחונכה בבית יהודי שמסיבות אריכות הגלות ורשעת הגויים לא ידעה בשנות הילדות

ח' סיון תשל"ח

את ה' ואת תורתו, ועכשיו מצאה איש מבין לרוחה ולנפשה המבקשת את ה', ויבנו יחד את ביתם על אדני האמונה התמימה - הרי ברוכים יהיו לה', ויראו ברכה בביתם בהקמת דורות ישרים מבורכים. ובדברי ימי ישראל אנו מוצאים הרבה זיווגים של רחוקים ונתקרבו, ודווקא מהם נבנתה המלכות של יהודה.

מקרב לב ונפש אני מאחל לך הרבה נחת יהודי ובריאות טובה וכל טוב.

לכבוד...

ראשית כל אני מברך אותך בברכת מזל טוב להולדת הבן... נ"י, ותזכי לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים בבריאות השלימות ומתוך נחת ואושר.

ועתה אל תדאגי, כי כאשר עשה עמך הקב"ה נפלאות ונתן לך בן אחרי שנים ארוכות של ציפיה, כך הקב"ה יתן לו את הבריאות השלימות. התחזקי והתגברי באמונה, כי הקב"ה הוא רופא החולים, הוא שומע

ט' סיון תשל"ח

תפילתך ותחנוניך לפניו, ולא ישיב את פניך ריקם, ותזכי לגדל ילד בריא בכל אבריו גידיו וחושיו. המשיכי להגיד את התהלים ונתינת הצדקה.

אל תהי מודאגת כשיבוא הביתה מבית החולים, השי"ת יתן לך הכח והתבונה איך לטפל בו ואיך לגדל אותו. רק תהיי בשמחה תמיד, ואל תתני לעצבות להשתלט עליך, ואז תמצאי מרגוע לנפשך.

לכבוד חברי היקר אציל הנפש

מר.... הי"ו - בוסטון

שלום רב לאוהבי תורתך,

לנכון קבלתי מכתבך הנלבב וקראתיו בתשומת לב, ושאלתך נגעה מאד ללבי משום שראיתי שזה נובע מרצון טוב לדעת את המעשה אשר תעשה לפני ה' כדי להגיע לתכליתך הנרצה.

וכך היא שאלתך, למדתני לאפרושי מאיסורא

מכעס וכד' שנתבהר לי ע"י דיבוריך אלי שהם כע"ז ממש. והמשך שאלתך: מהו ה"עשה טוב" שלי, במה אתרצה לפני המקום ב"ה.

ומי שזוכה לקיים את ה"סור מרע" כדבעי מלמדין אותו ומנהיגים אותו מן השמים ע"י סיבות שונות את ה"עשה טוב" שלו.

כי מהותו האמיתית של ה"סור מרע" לסור ממחשבת הפיגול שיש "אני" שיש לי מציאות בפני עצמי, ו"עצמי" הזה עובד את הבורא. לא

כן הוא, כי באמת כל עבודת האנוש עלי אדמות לבטל כליל את "האני", ע"י שזוכר את פחיתות ערכו וטבעו הרע בבחינת "אין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי".

ולפני שנכנסין לעבודה זו, עדיין לא התחיל הא-ב של העבודה ואם לא זכה עדיין להכיר את עצמו, כלומר, את שליליותו המוחלטת את אמיתית ריקנותו הרי לא זכה להתקרב אל התורה ולפתוח בה פתח אפילו כמלוא הנימא. ואפילו הוא מתפלל כל היום או לומד כל היום ש"ס ופוסקים, הרי הוא לומד "מקצוע" בעלמא ואין זה אלא מצוות אנשים מלומדה ואין שום נחת רוח ממנו למעלה. כי אם הוא מחזיק עדיין בעצמו את ה"אני", הרי הוא משרת את ה"אני" שלו, ומה לו שייכות לעבודת ה'.

אבל כשאדם מישראל זוכה ולומד תורה בביטול גמור, היינו, שאינו מרגיש את ה"אני" וכל תפלתו היא ע"ד בבחינת תפלה לעני כי יעטוף, ואם לומד תורה הרי שמח שיש לו מזכה. שהוא נותן התורה ונתן לו כח וחושבים להבנת התורה ומודה בכל עת על החסד א-ל כל היום ועל נשמת החיים שהיא רוח ממללא שנופח באפיו וכל רגע הוא נחרד ומתירא שמא פגם, ושכח את "וחטאתי נגדי תמיד" בזה האיש שמחים עליונים ותחתונים וכל העולם כדאי הוא לו. זהו הלומד תורה לשמה. ואז הוא זוכה לדברים הרבה.

אמנם, אין זו עבודה קלה זו היא עבודת האדם במשך כל שנות חייו עלי אדמות מתחילת ברייתו עד ההרף עין האחרון שלפני פטירתו מהעולם. ואין רגע אחד או נשימה אחת שהוא פנוי ממנה. ובל תחשוב שזה מן הנמנע כי הבחירה ניתנה לאדם ושרביטה נתונה בידיו להיטיב או להרע. והאמת היא כך, שהאדם הוא מציאות שלילי כך מעיד עליו יוצרו כי יצר

לב האדם רע מנעוריו מעת שנער ממעי אמו. ואין בו טוב, ואם כן מהו הפירוש ראה נתתי לפניך החיים והמות הטוב והרע, אלא פירוש של דבר כך הוא: אם אמנם האדם הוא כולו רע, ומי הוא המונעו לעשות רע, הוא הקב"ה, - סיבות הרחמים הנשלחים לאדם למונעו מן הרע וכל שכרו שהוא נשמע לסיבות הרחמים ונמנע מלעשות את הרע. וזהו כל עצמה של הבחירה לידע ולהיודע לגלות ולהיגלות שהקב"ה הוא הטוב הגמור השלם הרחום והמרחם. וזהו ה"יבחרת בחיים" ה"יבחרת בטוב" בטוב הזה שהקב"ה יוצרנו ובוראנו המחיינו ומחזקנו בכל עת ובכל שעה ובכך אנחנו מגלים ומפרסמים אותו בעולם בבחינת מבשרי אחזה אלוקה, מהבשר הזה שהוא בבחינת תוהו ובוהו שאין לו שום אחיזה כלל מעצמו ואין לו שום קיום. ובעצם מציאות קיומו של האדם בתוך התוהו של עצם טבעו נתגלה כבודו יתברך שהוא המציל והוא המושיע והוא העושה והוא המקיים.

ואביע תקותי כי אחרי כמה שתקרא את דברי אלה תקבל קצת בהירות לדעת תפקידך ותכליתך בעולם ואני מאחל לך שהשי"ת יתן לך רחמים וירחמך ותזכה להיכנס לעבודה זו מתוך נחת והרחבת הדעת כי אין לך דרך נאה ממנה כדי לזכות מכל הטוב הצפון לצדיקים להיות בטל ומבוטל אליו ביטול אחרי ביטול שזהו מדריגת הדביקות בלי שום מסך המבדיל בינך לבין בוראך ואז תפילתך תהיה רצויה ומקובלת לפניו והוא ירדוף אחריד להשפיע עליך שפעת טובו של השראת הנפש ותזכה ללמד תועים בינה.

ואקוה לשמוע ממך תמיד בשורות טובות, אני מאחל לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך. אמן כן יהי רצון.

ברגשי כבוד רב, בידידות רבה

הפסוק פנינים יקראים

ויקרא וגו' (א, א) על דרך האמת כתבו שיש בקרבנות סוד נעלם, שיש בזה דיבוק השכינה האלקית עם האומה הישראלית באמצעות הקרבנות בענין שתמצא קשור הנפש השכלית עם הגוף על ידי המזונות, וכמו שלא נדע טעם הזנת הנפש העליונה באלו המזונות הגשמיים, וכן כתב הרמ"א באו"ח סימן ו' סעיף א שקושר דבר רוחני בדבר גשמי והכל הוא ע"י שהוא רופא כל בשר, אז האדם בקו הבריאות וגשמתו משתמרת בקרבן. (רבינו בחיי)

ויקרא (א, א) בספר החינוך (מצוה צה) הוסיף עוד שני טעמים אחד כי עקרי הלבבות תלוין אחר הפעולות ועל כן כי יחטא איש לא יטהר לבו יפה בדבר שפתים לבד, אבל בעשותו מעשה גדול יקבע בנפשו רוע החטא, השני יש התעוררות אחר ללב בקרבן הבהמות מצד הדמיון שגוף האדם והבהמה ידמו בכל עניניהם להשכיח וזכרו הנפש המשכלת. (ספר החינוך)

ויקרא (א, א) כבר הסכימו כל ישראל התורניים כי הקרבנות אינם באים לצורך הקב"ה שהרי אין לפניו לא אכילה ולא שתיה אלא ברוך המקדים רפואה למכתנו שצוה להקריב הקרבנות לזכור בהם ישראל, כי כשאדם חוטא ומקריב קרבן ומתכפר לו ויודע שהוא נקי מחטאו הוא נזהר מלחטא ומלהיות בעבירות מלוכלך כדרשת חז"ל נעשית לו כהיתר. (הרא"ש)

אדם כי יקריב מכס (א, ב) בשם הקרבן נאמרו שני טעמים א. בגין היותו נקרב ע"ג מזבח ב. מפני שמעשה הקרבנות יעשה קרבה רבה בין הבעלים המקריבים אותו בין השי"ת, על כגון דא נאמר בכל עת יהיו בגדיך לבנים. (שערי אהרן)

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד (א, א) הקב"ה הקדים את הקריאה כאמור ויקרא אל משה, ואח"כ נאמר וידבר ה' אליו באהל מועד לאמר, הטעם שהקדימו קריאה לדבור יש בזה שני פירושים, א. דעת רש"י (מקורו בתורת כהנים) בעבור שהוא תחילת הדבור אשר היה אליו באהל מועד, לפ"י משה כבר היה עומד באהל מועד וכשבא הדבור היה הקריאה בשמו קודם בשביל חיבה, ב. (דעת מדרש רבה) שלא נכנס משה לאהל מועד עד שנקרא מפי הגבורה להכנס, לפי"י לא היה הקריאה אלא פעם אחת בראשונה בעודו עומד בחוץ ניתן לו רשות ליכנס ומשם והלאה היה בא תמיד. (העמק דבר)

ויקרא אל משה (א, א) פרש"י הקול הולך ומגיע לאזניו של משה וכל ישראל לא שומעין, יכול אף בהפסקות היתה קריאה תלמוד לומר וידבר ה' אליו לדבור היתה הקריאה ולא להפסקות, ומה היו ההפסקות משמשין? ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין ק"ו להדיום הלומד מן ההדיוט, וזה שהוכפל הדבור (ויקרא אל משה וידבר אליו) היה כדי ללמד שרק משה לבדו היה באהל מועד ושמע וכל ישראל חוץ לאהל ולא שמעו הדברות שהיו חוץ לאהל. (באר יצחק)

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר (א, א) אף שנתמעטו אהרן וכל ישראל בהתייחדות הדבור אליהם לשמעו, מכל מקום יש לומר שעדיין לא נתמעטו משמיעת קול הדבור כלומר קול הברה בלי חיתוך אותיות. (באר יצחק)

וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר (א, א) קול לו וקול אליו כלומר שהיה מספיק לכתוב קול לו ומדכתב קול אליו שמע מנא למעט גם משמיעת הקול בלבד שלא היה רק למשה, וכבר אמרנו שמלת אליו מייחדת הדבור יותר ממלת לו, שהוא הקול המפורסם בגבורה של מעלה שעליו אמר דוד המלך ע"ה קול ה' בכת. (מתוך מלבי"ם)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

